

rozmnožením sil, nýbrž i potřebu vyšší kvalifikace soudců. Ovšem rozhodovati bude tu také ministr financí. — Naše kolegyně jistě potěší, že ministr chce přijímat do služeb soudcovských také ženy, kterým doposud byly soudy uzavřeny. J. B.

O osnově zákona o soudnictví nad mládeží, přednášel J. S. profesor Dr. Jaroslav Kallab dne 11. ledna 1920 na valné hromadě kolegia doktorů. Poukázal nejprve všeobecně, že materialní i formální předpisy upravující v čsl. osnově soudnictví nad mládeží tkvějí svojí povahou v pozitivistickém pojetí úkolů státu (Wohltatsstaat), dle něhož má stát vhodnými zásahy pečovat o blaho svých občanů, na rozdíl od platného trestního práva, zbudovaného na idealistickém pojetí státu (Rechtsstaat), kteráž jest jen ochranou svobody jednotlivcovy proti přemoci státu. Osnově jest kolektivita cílem a jednotlivec prostředkem k dosažení tohoto cíle. Soudce poručenský, jemuž osnova ukládá úlohu trestního soudce nad mládeží, ať jako samosoudce, ať jako člen zčlenného senátu mladistvých, jest dle osnovy vlastně orgánem správním, legitimovaným k dalekosahajícím zásahům do autonomie rodiny. Má totiž moc »učiniti výchovná a léčebná opatření, jichž vidí potřebu«, dopustil-li se nedospělec trestného činu, ač jinak dle § 2 osnovy je nedospělec neschopný býti subjektem trestního činu, a tato moc by se mohla státi vlivem politických poměrů i nebezpečnou, kdybychom neměli tak dobrých soudců, jako právě máme.

Osnova tvoříc organizační útvar, jenž není zcela ani trestním soudem, ani soudem poručenským, zůstala vlastně v polovině cesty. Zjev tento vysvětluje profesor Kallab demokratickým režimem našeho státu, v němž není možno tvořiti tak teoreticky bezvadných schematů, jak to bylo možno v rámci státu absolutistického, zvláště když jde pravidelně o mnohost cílů, takže není tu možné řešení jednoznačné.

Co do otázky přičetnosti mládeže vychází osnova z hlediska rakouského zákona. Jest totiž zásadně každý mladistvý provinilec schopen býti subjektem trestního činu, pokud u něho se nevyskytnou okolnosti vylučující přičetnost, jež uvádí § 2 osnovy. Další z těchto jsou »jiné zvláštní důvody«, pro něž nemohl mladistvý »v době činu rozpoznati jeho bezprávnost«, čímž zcela neorganicky přiklání se osnova současně k pojmu přičetnosti uherského práva, dle něhož může býti osoba jen tehdy činěna trestně odpovědnou, je-li dosti rozumově i mravně vyvinuta. Poslední okolnosti vylučující přičetnost jsou důvody, pro něž nemohl mladistvý provinilec »říditi své jednání podle správného rozpoznání«. Zde již vlastně rozšiřuje osnova excepcei omylu proti panující zásadě, že neznalost zákona neomlouvá, také na omyl o právnosti činu.

Osnova zná u mladistvých jen jeden druh deliktů — provinění. Právním následkem provinění jest jednak ochranné opatření, jednak »zavření«. Trestu smrti osnova nezná. Nejdelší doba trestu jest 5 let, kromě toho však připouští osnova i mimořádné právo zmírňovací, podmíněné odsouzení i propuštění. Přílišná mírnost sankcí trestních vzbuzuje však obavy, že mládeže bude používáno jako nástrojů k páchání trestních činů a u mládeže poklesne strach z trestu, jenž by jí očekával za spáchaný čin a jenž jest dosud účinným prostředkem výchovným. Dr. Křepelka.

Berní morálka. Ministr financí v rozpočtovém exposé dotkl se též toho, že ani po daňové reformě se morálka poplatníků nezlepšila a ukázal na to, že na př. nepoměrně velkou část daně důchodové fakticky platí poplatníci s pevným služebním platem, jejichž důchod lze snadno zjistiti. Jest tedy zřejmo, že ostatní poplatníci patrně nepřiznávají správně. Avšak jest těžko pozvednouti morálku berní, dokud berní správy postupují velmi často při vyměřování takovým způsobem,

že mění se základy vyměření bez součinnosti poplatníka, bez vytýkacího řízení. Tyto případy nejsou řídké. Rovněž případy překročení kompetence revisních orgánů a nezákonného užití revisních nálezů přes zcela jasnou judikaturu nejv. správního soudu jsou stále ještě dosti časté. A způsob, jakým se finanční úřady chovají k judikatuře nejv. správního soudu, jistě neposílí důvěru poplatníků v úřady. A dokud této důvěry nebude, nestoupne ani berní morálka. J. B.

Programy našich ministerstev. Jako obvykle, hemžil se začátek nového roku obsáhlými i méně obsáhlými programy našich ministerstev. Pokud nás nejvíce zajímá, co se činy v oborech právních, možno konstatovati, že jde tu většinou o staré sliby, které vždy k novému roku ožívují, aby pak opět usnuly a objevily se opět na programu roku příštího. Tak jest tomu, zejména u ministerstva vnitra, jehož připravovaná osnova o sjednocení volebních předpisů a o změnách obecních hranic stává se již stálým každoročním bodem jeho programu. Podobný osud bude míti asi osnova o nejvyšším správním soude, neopustí-li skrytou tendenci, již jest všemožné oslabení vlivu nejvyššího správního soudu. Mnoho slibuje pro tento rok i ministerstvo unifikace z oboru ministerstva spravedlnosti: na podzim bude prý projednána unifikace trestního řádu, rovněž nový civilní sodní řád bude prý v tomto roce uzákoněn. V okruhu samostatných svých prací prý připravuje toto ministerstvo zákon o hlášení cizinců, o změně jména a o státním občanství. Z oboru min. veř. prací bude prý do půl roku projednán zákon o motorových vozidlech; za to nenalezli jsme nikde zmínky o novém stavebním řádě, který před nedávnem byl prohlašován za největší aktualitu. Ministerstvo školství již ani mnoho nemluví o reformě střední školy (bude prý nová anketa).

A tak bychom mohli pokračovati, ovšem s výhradou, že všechny zprávy, které proběhly denním tiskem a které tu citujeme, jsou skutečnými autentickými projevy příslušných ministerstev. Jde-li o takové projevy, pak vyslovujeme pouze přání, aby pro příště neopomíjela tato ministerstva především odborný právnícký tisk, jenž ostatně mohl by jednotlivými ministerstvy v jich vlastním zájmu býti i jindy občas informován. —jkt.—

Ministr financí o školství promluvil dosti obšírně v rozpočtovém výkladu. Jeho vývody jsou velmi zajímavé, zejména proto, že sám jest universitním profesorem a mluví tedy na základě svých učitelských zkušeností. Engliš kritizuje velmi ostře celý systém našeho školství, přesně řečeno nedostatek systému v našem školství a v jeho budování. Plným právem ukazuje na množství různých typů škol a na nesoustavné nakládání škol, kde někde plývá se zbytečným téměř přepychem, někde se nuzně vytlouká klín klínem. Dotkl se také problémem nadprodukce inteligence a přeplnění vysokých škol a správně vyzdvihuje, že nejde vlastně o nadbytek inteligence plně kvalifikované, nýbrž o přílišné množství absolventů středních škol, z nichž většina vysoké školy nedostuduje, ale přeplňuje první ročníky a je mrtvým balastem. Ovšem myšlenka: »Méně škol, ale za to lepší«, není příliš sympatická širším kruhům, které v ní vidí útok na nabytá práva. J. B.

I. řádná valná hromada Kolegia doktorů práv Masarykovy university konala se 11. ledna 1930 v místnosti čtenářského spolku v Bešedním domě v Brně za účasti J. S. prof. Dra Jaroslava Kallaba, prof. Dra Jaromíra Sedláčka, prof. Dra Františka Čady, doc. Dra Zdeňka Neubauer a značné účasti členů. Valnou hromadu zanájl předseda Dr. Ivan Svoboda srdečnou vzpomínkou na počátky právnícké fakulty, na prvé přednášky, na svízelné zaopatřování knih i učebnic a na obětavost, s níž vždy svorně profesori i studenti zdolávali tyto těžké začátky. Na to ujal se slova děkan právnícké fakulty prof. Dr. Kallab.